

Ο ΕΝ ΔΑΡΝΑΚΙ
ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ
ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Τὴν παρέλθουσαν κυριακὴν ἡ ἐλ-
ληνικὴ κοινότης Λάρνακος ἐτίλεισε
ἐθνομιστὴν ἑορτὴν ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώ-
σει τῆς Κρήτης καὶ ἐπὶ τῷ διορισμῷ
τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τοῦ Βασιλό-
παιδος Γεωργίου. Ὁ πανηγυρισμὸς
τῆς ἡμέρας ταύτης ἐγένετο ὡς εἶδον τε
μεγαλοπρεπῆς τὴν πρῶταν μετὰ τὴν
θείαν λειτουργίαν, ἐψάλη δοξολογία ἐν
τῷ ναῷ Ἀγίου Λαζάρου, ὅστις εἶχε
καταλλήλως διακοσμηθῆ, χερσιστα-
τοῦντος τοῦ Πανοσιωτάτου Ἀρχιεμαν-
δρίτου Κιτιέων Κου Μελετίου. Κατ'
αὐτὴν παρίστατο καὶ ὁ ἀξ. Πρόξενος
τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Γ. Φιλήμων. Οἱ
μαθηταὶ τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς,
τῆς Δημοτικῆς Ἀγίου Λαζάρου καὶ
τοῦ Πορθηναγωγείου Σκάλας ὠδηγή-
θησαν κατὰ λόγους εἰς τὸ ναὸν. Ἐ-
θνικὰ ἑμβλήματα ἐκόσμουσαν τὰ στήθη
αὐτῶν ὡς καὶ πάσης κοινωνικῆς τά-
ξεως καὶ πάσης ἡλικίας. Μετὰ τὰς
μνημονεύσεις ὑπὲρ τοῦ Βασιλικοῦ
τῆς Ἑλλάδος Οἴκου, τῆς Α. Β. Ὑψη-
λότητος τοῦ Βασιλόπαιδος Γεωργίου
καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, οὐρανομή-
κεις ἀντήχησαν ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ
τῆς Κρήτης καὶ τῆς πανελληνίου ἐνώ-
σεως. Ἦν ὁλὴν τελετὴν ἐλάμπρυνε
το «Εἰς τὴν Κρήτην» ὡραιότατον
ποίημα τοῦ ἀγαπητοῦ μας ποιητοῦ κ.
Δ. Θ. Λιπέρτη, ὅπερ ἀπήγγειλεν ἐπι-
τυχέστατα καὶ μετὰ προφανοῦς ἐν-
θουσιασμοῦ. Ἑμμέλως ἐψάλη καὶ ὁ
πρὸς τὸν Βασιλόπαιδα ὕμνος, ἐν γένει
δὲ τὰ πάντα διεξήχθησαν μετὰ πολ-
λῆς τάξεως καὶ ἀνταξίως τῆς ἐθνικῆς
ταύτης πανηγύρεως.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Νέοι Έθνος..... ΗΜΕΡ: 24-12-1998.

- Εὐκαιρία
- Κοινωνία δρωμένα (Εορτασμός γὰ τὴν
αὐτονομία τῆς Κρήτης)
- Σχολία (Ἑθν. Σχολ. & Δημ. Σχολ. Ἀγίου
Λαζάρου)
- Πορθηναγωγία (Πορθ. Σχολ.)
- Παιδαγωγία (Πορθ. Σχολ.)
- Μουσ. Εὐκαιρία (Σχολ. ἡς Μ. Τραυλίας)
- Αναγνωστῆρια (Αναγνωστῆρια λαοί)

Γενικά
Λάρνακα
Εορτασμοί
Κύπρος → Κρήτη
Κτήσιος Αρκαυανδρίτης
ΕΛ. Προξενίου ✓
Γ. Γ. Φιλήμων
Δ. Θ. Λιπέρτης
Ποιητὴς
Φ. Ζαννέτος
Συλλογὴ
Βουβινῆ
Μ. Τραυλίας
Εὐκαιρία
Ν. Δ. Φραγκοῦ
Ν. Κατσάροπουλος
Δ. Ν. Δημητρίου
Πορθ. Κωνσταντίνου
Π. 2 Πιερῆς
Αναγνωστῆρια
Εὐκ. Κιτῆς

Ο γν Πατρακι
Πανηγυρισμοί
της απελευθέρωσης
της Ιφίτης.

Μετα την δοξολογίαν ἐγένετο ἐπι-
σκέψεις ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Προξενίῳ,
ἐνθα ὁ κ. Φ. Ζανιέτις, ἐμπνευστὴν τα
αἰσθήματα τῆς κοινότητος, προσερῶ-
νησε τὸν κ. Πρόξενον ὡς ἀκολούθως:

«Κύριε Πρόξενε,
Δὲν εἶναι, εὐτυχῶς, ἡ πρώτη φορά,
καθ' ἣν παρουσιάζεται ἡ εὐκαιρία νὰ
γνωρίσῃτε τὰ αἰσθήματά μας. Ἡ ἀ-
πελευθέρωσις τῶν Κρητῶν, λαοῦ τοῦτ'
αὐτο ὁμαίμενος ἡμῖν δὲν ἦτο δυνα-
τὸν ἢ νὰ συγκινήτῃ ἅπασαν τὴν Νῆν
σὺν καὶ μετ' αὐτῆς τὴν ἡμετέραν κοι-
νότητα. Ἡμεῖς πανηγυρίζοι σήμερον τὸ
αἴσιον γεγονός. Δὲν ἦτο ἀνάγκη ν' ἀ-
ναγραφῇ εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς τελε-
τῆς, ὅπως καὶ εἰς τὴν περίστασιν
ταύτην προσέλθωμεν ἐνισθῇ ὁμοθυ-
μαθὸν καὶ ἐκδηλώσωμεν τὴν ἐπὶ τοῦ-

Ο γν Παράκλησι
πάνηγυρισμοί
της απελευθέρωσης
της Κρήτης.

τῷ χαρὰν μας καὶ τὰ πλημμυροῦντα
τὴν καρδίαν μας αἰσθήματα. Καὶ ἄ-
νευ τούτου ἡ πόλις ἅπασα θὰ ἔτρεχεν
ἰδῶ, διότι ὁ μαγνήτης, εἰς ὃν προσ-
ανατολιζόμεθα, εἰς πᾶν ἔθνικόν ἡμῶν
κίνημα, εἶνε ἐκεῖ, ἔνθα ἡ κυανέλευ-
κος κυματίζει. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τού-
τῃ, Σὺς παρακαλοῦμεν, Κύριε Πρόξε-
νε, ὅπως διαβιβάσῃτε τὰ θερμὰ ἡμῶν
συγχαρητήρια πρὸς τὴν Α. Μεγαλει-
ότητα τὸν Βασιλέα ἡμῶν, εἰς τὸ πρόσ-
ωπον τοῦ ὁποῖου συγκεντροῦται πάν-
τοτε ἡ ἐθνικὴ ἰδέα, καὶ πρὸς ἅπασαν
τὴν Βασιλικὴν Οἰκογένειαν διὰ τὴν
χαρὰν. Ἡν βεβαίως αὕτη αἰσθάνεται,
ἐπὶ τῷ ὁρισμῷ τοῦ Βασιλόπαιδος
Γεωργίου, ὡς Διοικητοῦ τῆς Κρή-
της».

Εἰς ταῦτα ὁ κ. Πρόξενος ἀπήντη-
σεν ὡς ἑξῆς:

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Εὐλογημένη ἡ ὥρα, καθ' ἣν βλέ-
πω Ὑμᾶς χαρμολύνως ἐρτάζοντας
τὴν πανελλήνιον ταύτην ἡμέραν, ἐπὶ
τῶν προσώπων Σας δὲ ἀναγνωρίζω
τὴν ἐνδόμυχον καὶ μυστηριώδη ἐλπί-
νην χαρὰν, ἣν πᾶτα ἑλληνικὰ καρδία
συμμεριζέται καὶ ἐκδηλοῖ ἐπὶ τῷ εὖ-
τυχεῖ γεγονότι τῆς Κρητικῆς ἀνεξ-
αρτησίας. Τὴν ρῆσιν τοῦ Μεγάλου Ἰ-
κύνου ἀειμνήστου πολιτευτοῦ, ὅτι «ἡ
Ἑλλὰς προώρισται νὰ ζήσῃ», τὴν
βλέπομεν ἐξελισσομένην ἐνώπιόν μας
ἀπὸ τινος ὡς προφητείαν, ἐπ' αἰτίαις
τοῦ Ἑλληνισμοῦ πραγματοποιουμέ-
νην. Καὶ οὕτως, τίς νὰ φαντασθῇ ἡ
δύναμις ἐπὶ τὴν καταλοδυσίαν πάντας
ἡμᾶς δυσθυμίαν ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασι
τοῦ εὐσπότου παρελθόντος ἐνιαυτοῦ,
ἡθελεν ἀντικαταστήσῃ, λήγοντος τοῦ
παρόντος, μυχιαιτάτη ἡ ἐθνικὴ χαρὰ;
Μάρτυς ὑπερήφανος ταύτης, θά σπεύ-
σω κατὰ καθῆκον ν' ἀνακρινώσω τῷ
Σεπτῷ Ἑμῶν Ἀνακτι τὰς πτερύγ-
ους ἐντυπώσεις μου ἐπὶ τῶν πατρι-
ωτικῶν αἰσθημάτων τοῦ Κυπριακοῦ
Λαοῦ καὶ τῶν διαπρυσίων μυστηριω-
δῶν εὐχῶν τῶν ὑπηκόων Του, συνοψι-
ζομένων εἰς ἓνα καὶ μόνον πόθον, ὅ-
πως ἡ εἰς Κρήτην κάθειδος τῆς Αὐτοῦ
Βασιλικῆς Ὑψηλότητος τοῦ Πρίγ-
κηρος Γεωργίου καταστῇ ὁ προάγ-
γελος ἡμερῶν προόδου καὶ διηνεκοῦς
ἐκκλείας τῇ εἰλῇ Πατρίδι.

Εὐλογημένη ἡ ὥρα. Ἡ ἱσαδὲλφος
τῆς Κύπρου, ἡ οἰματοδαφῆς Κρήτης,
ἀπὸ τῆς αὖριον, ἔχουσα ἐν τοῖς κόλ-
ποις αὐτῆς τὸν ἐκλεκτὸν Της, γηθο-
σύνης ἀπολαμβάνει τὰ ἀγαθὰ τῆς
ἀνεξαρτησίας, ἐκ τῶν Ὑψηλειῶν Αὐ-
τῆς ὁρέων ἀνατέλλοντος φαινοῦ τοῦ
ζωογίνου τῆς ἐλευθερίας ἀστέρου. Τί-
μῃ καὶ εὐγνωμοσύνη αἰωνία τοῖς ἐρ-
γασαμένοις ὑπὲρ τῆς ἀπολυτρώσεως
τόσον ἐδόξου Χώρας, ὅσας τοῖς ἐπὶ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Νέοι Εἰδός..... ΗΜΕΡ: 12/24-12-1898.

Ὁ ἔν Παρθεν
πατηγυρισμός
τῆς ἀσθενδερῶσεως
τῆς κρήτης

αἰῶνας ὁλοκλήρους διὰ τοῦ αἵματος
των αἰμοσταγῆς καὶ αἰμοφύρτους βά-
ψεντας τὰς δέλους τῆς ἱστορίας τῆς
Κρήτης τέκνους Αὐτῆς, πνευτοῖα τὰ
δεινὰ ὑπομείναςιν, ἵνα μίαν ἡμέραν
ἀποτινάξωσιν ὁ, τι εἰδεχθῆς, αὐτὸν ξε-
νικὸν ζυγόν. Ἡ ἐμμονὴ ἐπὶ τὴν ἰδί-
αν, ἡ διαμαρτυρία ἡ διαρκής, αἱ τό-
σαι καὶ τόσαι θυσίαι, ἡ ἐκατέμνη τοῦ
Ἀρακάδιου, ἐπή-εγλον τέλος τὸ εὐέλπι
ἀποτέλεσμα.

Ὁ Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς, θαυμα-
στὴς τοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ τῶν θυσιῶν
ὕψηλόφρονος Λαοῦ, συνεκινήθη δικαί-
ως, ἐν τιμῶσιν δὲ αὐτὰς συμπνοῖα
Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ρωσσίας καὶ Ἰτα-
λίας ἐπετέλεσαν τὴν ἀγίαν ἀποστολὴν
τῶν συμπληροῦσαι εἰρηνικῶς τὸ ἔρ-
γον τῶν Ναυαρίνων, τὰς σιδηρὰς δι-
λόγχας τῶν ἀπειροπληθῶν πολεμι-
στῶν τῶν, τὰς μήπω κινηθείσας, σι-
φανοῖ ἤδη μὲ τὴν εὐώδη μυρτιά τῶν
Λευκῶν θρίων ἡ εὐγλωσσὴ ἀπαξ-
ἅπαντες τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἀπὸ
τῆς Στρακτερίδας ὁ Σανταροῦζας εὐλο-
γιῇ τὴν Μεγάλην ἤδη Πατρίδα του
πρὸς τὴν Μεγάλην τοῦ παρελθόντος
Μητέρας τῆς ἀποδόσαν τῆς εὐγνωμο-
σύνης τὸν πόρον.

Ο εν Πάρνακι
πανηγυρισμός
της ανεξουδένωσης
της Κρήτης.

Ευλογημένη ή ώρα. Ευτυχίσαν-
τες να έχομεν Δυναστείαν, συνθετί-
σαν διά τῶν ἱερωτάτων μετ' ἡμῶν δε-
σμῶν, πορεύσαν εἰς τὰς ἀτυχίας καί
χαίρουσαν εἰς τὰς εὐτυχίας ἡμῶν, ὥς
ἐλπίζομεν καὶ ἄλλον εὐθαλή Αὐτῆς
λόγον νὰ ἴδωμεν διασχίζοντα τα ὑ-
γρά κέλευθα καὶ πανηγυρικῶς πλητί-
στιον πλείοντα πρὸς τὴν φιλοξενούσαν
ἀκτὴν τὰ ὅσια τοῦ ἡρωικοῦ Ναυάρ-
χου τῶν Ἀθηνῶν, ἐκεῖ ὅπου οἱ κτη-
δαί ἡμῶν τὸν ἀγαμένοισι. Τὸ μέγα
ἔργον τοῦ πολιτισμοῦ, ἀπαξ ἀρξάμε-
νον, δὲν θὰ σταματήσῃ ἕως ἐδῶ,
ἀρκεῖ μόνον καὶ ἡμεῖς νὰ καταδιζώ-
μεν, εἰ ἐσμὲν ἀνταξιοὶ τῆς στοργῆς
του καὶ τῆς ἀποστολῆς μας.

Εὐτυχεῖς ἡμεῖς οἱ Νεοί, ὅσοι δ'
ἀξιώθητε εἶναι ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ. Τότε, σπεύ-
σατε εἰς τοὺς τάφους μας, ἀναγγεῖλα-
τε ἡμῖν, ὡς ὁ Μαραθωνομάχος δρομῖος,
«Νίκη, Ἑνώσεις», τελέσατε παννύχιον
τὴν τελετὴν ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει τοῦ
Ἑθνικοῦ ἀνακρούετε τὸν παιᾶνα ἐ-
λευθέρου Μιᾶς καὶ Μεγάλης Ἑλλά-
δος, νεώτεροι δὲ ἀπόστολοι τῆς ἱερω-
πάτης τῶν ἰδεῶν, ἀναγράψατε διὰ
τὰς ἐπιρχομένους γενεὰς τὸ νέον θαῦ-
μα τῆς Ἀναστάσεως, «πολλῶν νε-
κρῶν τὰ σῶματα ἡγήθη», λέγον-
τες, «βρίνεται ἐπὶ τὴν πάλιν καὶ
» βρῶντα μετ' ἡμῶν. Ζήτω ἡ Πανελ-
» λήνιος Ἑνωσις. Ζήτω μετ' αὐτῆς ἡ
» Κύπρος.

Τοὺς λόγους τοὺς διεδέχθησαν
ἡ θουσιώδεις ζητωκραυγαί, μετ' ὧν

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΝΕΟΝ ΕΛΛΑΔΟΣ.....ΗΜΕΡΑ 12/4-12-1998

δλων τῶν παρισταμένων ἐψάλη ὁ ἐθνικός ἡμῶν ὕμνος καὶ ἀνεκρούσθησαν ἐπὶ κλειδοκυμβάλου εἰ ὕμνοι τῶν τεσσάρων ἐλευθερωτῶν τῆς Κρήτης Δυνάμεων.

Τὴν ἐσπέραν ἐδόθη ἐν τῇ Ἐμπερικῇ Δίσχη μουσικὴ καὶ φιλολογικὴ ἐσπερίς. Κατ' αὐτὴν ἀντιπροσωπεύοντο ἅπασαι αἱ κοινωνικαὶ τάξεις, προσῆλθε δ' ἄθροος καὶ ὁ γυναικείος κόσμος. Καὶ πολλοὶ ξένοι παρίσταντο, ἐκδηλώσαντες τὰ φιλελληνικά των αἰσθήματα, ἐν γένει δὲ ἡ συγκέντρωσις εἶχε τι τὸ ἐκτάκτως ὥραιο. Κατὰ τὸ πρόγραμμα, ἐψάλη πρῶτον ὁ κρητικός ὕμνος, μεθ' οὗ ὁ Σχολάρχης Λάρνακος κ. Μ. Τρουλλινὸς ἀπήγγειλε χαιρετισμὸν εἰς τὴν Κρήτην. Οἱ ὕμνοι τῶν Δυνάμεων Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ρωσσίας καὶ Ἰταλίας ἀνεκρούσθησαν ἐπὶ κλειδοκυμβάλου, εἶτα δ' ἀπήγγειλε τὸ «Εἰς τὴν Κρήτην» ποίημα τοῦ ὁ κ. Δ. Θ. Λιπέρτης. Ποίημα πρὸς τὸν πρίγκηπα Γεώργιον ἀπήγγειλε μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ν. Δ. Φραγκοῦδης, «Στὸ Γεώργιο» μας, ποίημα Ν. Κοιτσιλοπούλου ἀπήγγελλε ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Ν. Δημητρίου, καὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κρήτης ὡμίλησεν ὁ ἐν τῇ Ἑλλήν. Σχολῇ διδάσκαλος κ. Πολύδ. Κωνσταντινίδης. Κατὰ τὰ διαλείμματα ἐψάλη ἐπανειλημμένως ὁ κρητικός ὕμνος καὶ ἀνεκρούσθησαν διάφορα ἐλληνικά ἱμνατήρια. Πρὸς τὸν πρίγκηπα ἤγειρε κατὰ τὸ τέλος ὁ κ. Α. Ζ. Πιερίδης καὶ ὑπὲρ τῆς Ἀ. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ὁ κ. Γ. Ι. Φιλήμων. Ἡ ἐσπερίς ἐπεσφραγίσθη διὰ τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ὕμνου, ψαλέντος ὑπὸ πάντων τῶν παρισταμένων, καὶ εὐταχρυσύνως ἔληξεν ὁ ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς καινότητος τῆς Λάρνακος γενόμενος πανηγυρισμὸς τῆς κρητικῆς ἐλευθερίας.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Νέον Έθνος ΗΜΕΡ: 12/24-12-1898.

Ο εν Πάρνακι
πανηγυρισμοί
της απελευθέρωσης
της κρήτης

Τὸ ἐν ταῦθα « Ἀναγνωστήριον τοῦ
Λαοῦ » ἐπεὶ ἐπρέκειτο νὰ ἐκρίσῃ σή-
μεριν, ἐντα τῶν βροχῶν ἀνέβηκε τὴν
τελετὴν τοῦ οἱ αὐρίου. Μετὰ τὴν
θείαν λειτουργίαν θὰ τελεῖσθαι δοξολογί-
αν ἐν τῷ ἐν Πάρνακι Μητροπολιτικῷ
ναῶ τοῦ Σωτήρος, ἔ.θ.α θὰ παραστῇ
καὶ ὁ Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Ι.
Φιλήμων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξο-
λογίας τὸ πλῆθος θὰ διέλθῃ πρὸ τοῦ
Προξενείου, ἐνθα θὰ γείνη σύντομος
προσλαλιά πρὸς τὸν κ. Πρόξενον, μεθ'
ἧν θ' ἀνακρουσθῇ ὁ ἐλληνικὸς ὕμνος.

Ἐν τῇ αἰθρῇ τοῦ « Ἀναγνωστη-
ρίου » θ' ἀπαγγελθῇ πανηγυρικῶς, θ'
ἀνακρουσθῶσιν ὁ Ἑλληνικὸς ὕμνος, ὁ
Κρητικὸς καὶ μετὰ ταῦτα εἰ ὅμοιοι
τῶν τεσσάρων, Δυναμῶν, ὁ ὕμνος τοῦ

Ὁ ἐν Ἰάτραι
πανηγυρισμοὶ
τῆς ἀπελευθέρωσης
τῆς Κρήτης.

Βασιλέως Γεωργίου, τὸ Ἀρκάδιον καὶ
τὸ ἐμβατήριον Σμελίνσκη.

Τὴν ἐσπέραν θὰ δοθῇ μουσικὴ καὶ
φιλολογικὴ ἐσπερίς.

Ἡ διακόσμησις τοῦ «Ἀναγνωστη-
ρίου» εἶναι ἐκτάκτως ἐπιτυχής. Τὰ πάν-
τα μυρσινοστόλιστα. Πολλαὶ καὶ ὡ-
ραῖαι ἀψίδες ἐξωθι τοῦ καταστήματος
μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Ζήτω ὁ πρίγκηψ
Γεώργιος.» Εἰκόνες καὶ σημαῖαι καὶ
ἐθνικὰ ἐμβλήματα πάμπολλα. Τὰ μί-
λη τοῦ «Ἀναγνωστηρίου» θὰ φέρωσιν
ἐπὶ τοῦ στήθους τὴν εἰκόνα τοῦ
Πρίγκηπος, πλακισομένην ὑπὸ τῶν
ἐθνικῶν χρωμάτων.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: ΝΕΟΝ ΕΥΡΩΣ.....ΗΜΕΡ: 12/4-12-1998.